

I paiešką 1 iš 1 rezultato

leškoti dokumente

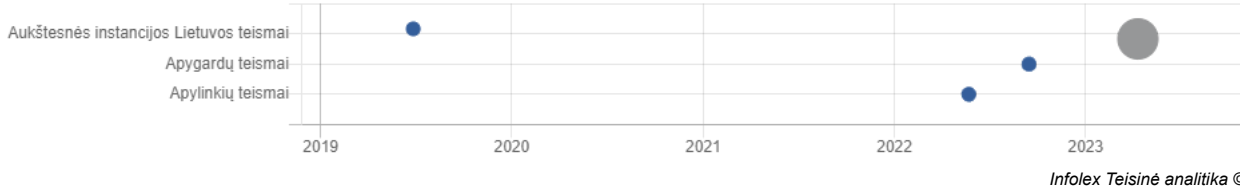

Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. balandžio 11 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e2-404-467/2023

Kopijuoti

Kategorija: 3.4.3.7.1. Kreditorių reikalavimai ir jų tvirtinimas

(3) paminėta tekste << |

2018 ▼ Priartinti | Paaiškinimai

Ryšiai

Proceso dalyviai (1)

Bylos istorija

Ižanga	Reikalavimas	Nagrinėjimas	Skundas	Motyvacija	Rezoliucija
--------	--------------	--------------	---------	------------	-------------

Rodyti mažiau

Civilinė byla Nr. e2-404-467/2023

Teismo proceso Nr. 2-55-3-01409-2022-5

Procesinio sprendimo kategorija 3.4.3.7.1

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. balandžio 11 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Rasos Gudžiūnienės, Aldonos Tilindienės, Almos Urbanavičienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal suinteresuoto asmens (kreditoriaus) J. S. (J. S.) atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2023 m. kovo 3 d. nutarties, kuria patvirtintas bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Murako“ kreditorių sąrašas ir jų finansiniai reikalavimai, civilinėje byloje pagal pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Murako“ vadovo A. D. pareiškimą **dėl bankroto bylos iškelimo atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Murako“**, suinteresuotas asmuo J. S. (J. S.).

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I. Ginčo esmė

1. Vilniaus apygardos teismas 2022 m. gruodžio 20 d. nutartimi iškėlė atsakovei uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Murako“ (toliau – ir atsakovė, bendrovė) bankroto bylą, nemokumo administratoriumi paskyrė Rimvydą Sakavičių. Nutartis dėl bankroto bylos iškelimo įsiteisėjo 2023 m. sausio 4 d.

2. Atsakovės nemokumo administratorius pateikė teismui prašymą patvirtinti bankrutavusios UAB (toliau – BUAB) „Murako“ kreditorių ir jų finansinių reikalavimų sąrašą. Prašyme nurodė, kad prašomi patvirtinti kreditorių finansiniai reikalavimai yra pagrįsti, susiję su nesumokėtais mokesčiais ar priteista žala. Kreditorius J. S. reikalavimas kreditorių sąrašė buvo atspindėtas per dvi pozicijas: 1) 11 847,30 Eur suma – susijusi su jam, kaip įmonės darbuotojui, priteista žala, kurią jis patyrė nelaimingo atsitiktimo darbo vietoje (statybvietyje) metu, todėl šis reikalavimas priskirtinas prie pirmąja eile tenkinamų reikalavimų; 2) 31 999,07 Eur suma (susideda iš 30 000 Eur priteistos neturtinės žalos ir 2 509,54 Eur bylinėjimosi išlaidų, iš kurių atimama jau priverstinio išieškojimo metu antstolio išieškota 510,47 Eur suma) – ne tiesiogiai susijusi su darbo santykiais, o deliktu – asmens po traumos patirta ir vėliau priteista neturtinė žala bei patirtomis bylinėjimosi išlaidomis, todėl šios sumos priskirtinos prie antrąja eile tenkinamų reikalavimų.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

3. Vilniaus apygardos teismas 2023 m. kovo 3 d. nutartimi patvirtino neginčijamą BUAB „Murako“ kreditorių ir jų finansinių reikalavimų sąrašą, bendra kreditorių finansinių reikalavimų suma – 63 479,01 Eur, tarp jų – pirmąją eilę kreditoriaus J. S. 11 847,30 Eur su darbo santykiais susijęs reikalavimas ir antrąją eilę kreditoriaus J. S. 35 094,62 Eur dydžio reikalavimas.

4. Teismas nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – *JANĮ*) 94 straipsnio 1 dalį, likviduojant juridinį asmenį dėl bankroto, įkai to turėtojo reikalavimai tenkinami pirmiausia iš įkeisto turto. Pagal šio straipsnio 2 dalį kitų kreditorių reikalavimai tenkinami tokia eile: 1) pirmąją eilę tenkinami šių kreditorių reikalavimai: a) kreditorių, suteikusių įkeitimu ir (ar) hipoteka neužtikrintą naują ir (ar) tarpinį finansavimą, reikalavimai, kilę juridiniams asmenims negrąžinus paskolų sutartyse nustatytais terminais; b) su darbo santykiais susiję darbuotojų reikalavimai; c) reikalavimai dėl valstybinio socialinio draudimo, privalomojo sveikatos draudimo įmokų ir įmokų į Garantinį fondą ir Ilgalaikio darbo išmokų fondą; d) reikalavimai dėl neįvykdytų prievolių iš nemokumo proceso metu vykdytos ūkinės komercinės veiklos; 2) antrąją eilę tenkinami visi likusieji kreditorių reikalavimai. *JANĮ* 94 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad kreditorių reikalavimai pagal šiame straipsnyje nustatytą eiliškumą tenkinami dviem etapais. Pirmuoju etapu tenkinami kreditorių reikalavimai be priskaičiuotų palūkanų ir netesybų. Antruoju etapu tenkinama likusi kreditorių reikalavimų dalis (palūkanos ir netesybos).

5. Pagal *JANĮ* 95 straipsnio 2 dalį darbuotojų su darbo santykiais susiję reikalavimai tenkinami *Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo* nustatyta tvarka. Šio straipsnio 3 dalyje numatyta, kad darbuotojų reikalavimai atlyginti žala dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga tenkinami Lietuvos Respublikos *žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo* nustatyta tvarka.

6. Teismas sutiko su nemokumo administratoriaus pozicija, kad, nepriklausomai nuo kreditoriaus, kaip darbuotojo statuso, reikalavimas dėl neturtinės žalos atlyginimo, bylinėjimosi išlaidų, palūkanų atlyginimo priskirtinas antrajai reikalavimų tenkinimo eilei (*JANĮ* 94 straipsnio 2 dalies 2 punktas). *JANĮ* 94 straipsnio 2 dalies 1 punktas numato baigtinį sąrašą reikalavimų, kurie tenkinami pirmąją eilę, o reikalavimai dėl neturtinės žalos, bylinėjimosi išlaidų ir palūkanų nepatenka į *JANĮ* 94 straipsnio 2 dalies 1 punkto b) papunkčio ribas, į kurį patenka tik tiesiogiai su darbo santykiais susiję reikalavimai, šiuo atveju – turtinė žala (tiesioginiai nuostoliai), kreditoriaus (darbuotojo) patirtį dėl nelaimingo atsitikimo darbo vietoje. Teismas vertino, kad toks aiškinimas atitinka tiek *JANĮ* 95 straipsnio 3 dalies, tiek Lietuvos Respublikos *žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo* nuostatas.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

7. Suinteresuotas asmuo (kreditorius) J. S. atskirajame skunde prašo pakeisti Vilniaus apygardos teismo 2023 m. kovo 3 d. nutartį ir patvirtinti kreditoriaus J. S. 43 846,37 Eur I eilės (1 etapo) bei 3 095,55 Eur I eilės (2 etapo) finansinį reikalavimą BUAB „Murako“ bankroto byloje; priteisti bylinėjimosi išlaidas iš bankroto administravimui skirtų lėšų. Atskirasis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

7.1. Lietuvos Respublikos *žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo* 6 straipsnio 1 dalies nuostata neriboja nelaimingo atsitikimo darbe metu patyrusio sužalojimus darbuotojo teisės reikalauti atlyginti ir neturtinę žalą. Lietuvos Respublikos *darbo kodekso* 151 straipsnis aiškiai įtvirtina darbdavio pareigą atlyginti dėl savo kaltės darbuotojui padarytą neturtinę žalą.

7.2. Kreditorius neturtinę žalą patyrė dėl nelaimingo atsitikimo darbe įvykusio įvykio. *JANĮ* 94 straipsnio 2 dalis, Lietuvos Respublikos *žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinasis įstatymas* neriboja, kokie konkrečiai su darbo santykiais susiję reikalavimai turi būti tenkinami I-ąja eile, *JANĮ* neįtvirtina išimties, kad tik turtinė žala atlyginama I-ąja eile, todėl pirmosios instancijos teismas skundžiamoje nutartyje nepagrįstai ir nesąžiningai bei socialiai neteisingai siaurina aiškino *JANĮ* 94 straipsnio 2 dalį.

7.3. Lietuvos apeliacinis teismas 2016 m. balandžio 5 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 2-750-798/2016 pažymėjo, kad apeliantai buvo sužaloti suinteresuoto asmens BAB bankas SNORAS darbuotojo ir prievolė atlyginti žalą solidariai teko BAB bankas SNORAS ir K. N. Teisėjų kolegijos vertinimu, nors apeliantė nėra banko darbuotoja (specialus subjektas), tačiau specialus BAB bankas SNORAS turtinės prievolės (žalos atlyginimas sveikatai) pagrindas atsirado išimtinai dėl kalto asmens, darbo teisiniais santykiais susijusio su BAB bankas SNORAS, t. y. solidariai BAB bankas SNORAS ir jo darbuotojas K. N. turi prievolę (atlyginti žalą) kreditoriui D. Š. I-oje kreditorių eilėje.

7.4. *Konstitucijoje* įtvirtinta bendrosios kompetencijos teismų instancinė sistema turi funkcionuoti taip, kad būtų sudarytos prielaidos formuoti vienodai (nuosekliai, nepriešaringai) bendrosios kompetencijos teismų praktikai – būtent tokiai, kuri būtų grindžiama su *Konstitucijoje* įtvirtintais teisinės valstybės, teisingumo, asmenų lygybės teismui principais (bei kitais konstituciniais principais) neatskiriamai susijusia ir iš jų kylančia maksima, kad tokios pat (analogiškos) bylos turi būti sprendžiamos taip pat, t. y. jos turi būti sprendžiamos ne sukuriant naujus teismo precedentes, konkuruojančius su esamais, bet paisant jau įtvirtintų (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2007 m. spalio 24 d. nutarimas).

7.5. Konstituciniai teisinės valstybės, teisingumo, asmenų lygybės teismui principai reikalauja, kad aukščiau minėtos teismų praktikos analogiškoje situacijoje būtų laikomasi ir kreditoriaus reikalavimo dalis, susidedanti iš neturtinės žalos, taip pat patirtų bylinėjimosi išlaidų tai neturtinei žalai prisiteisti, būtų įtraukta į I-ąją eilę.

8. Atsakovės BUAB „Murako“ nemokumo administratorius atsiliepime į atskirąjį skundą prašo dėl pateikto atskirojo skundo pagrįstumo spręsti teismo nuožiūra. Mano, kad skundžiama teismo nutartis yra motyvuota ir pagrįsta.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

Dėl bylos nagrinėjimo ribų ir apeliacijos objekto

9. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir *CPK*) 320 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliučių sprendimų negaliojimo pagrindų patikrinimas. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytų ribų, išskyrus kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (*CPK* 320 straipsnio 2 dalis). Apeliacinės instancijos teismas ex officio patikrina, ar nėra *CPK* 329 straipsnyje nurodytų absoliučių sprendimo negaliojimo pagrindų. Atskiriesiems skundams nagrinėti taikomos taisyklės, reglamentuojančios procesą apeliacinės instancijos teisme, išskyrus *CPK* XVI skyriaus II skirsnyje numatytas išimtis.

10. Apeliacijos objektu yra pirmosios instancijos teismo nutarties dalis, kuria teismas kreditoriaus J. S. 35 094,62 Eur dydžio reikalavimą, kurį sudaro 30 000 Eur priteista neturtinė žala ir 2 509,54 Eur bylinėjimosi išlaidos, iš kurių atimama jau priverstinio išieškojimo metu antstolio išieškota 510,47 Eur suma, bei 3 095,55 Eur palūkanos, patvirtino antrąją eilę. Ginčijamos nutarties teisėtumą ir pagrįstumą apeliacinės instancijos teismas vertina neperžengdamas atskirojo skundo ribų, t. y. pagal atskirajame skunde ir atsiliepime į jį nurodytus faktinius ir teisinius argumentus. Absoliučių skundžiamos nutarties negaliojimo pagrindų apeliacinės instancijos teismas nenustatė. Be to, apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad nėra pagrindo peržengti atskirajame skunde nustatytų bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribų.

Dėl naujų įrodymų (ne)priėmimo

11. Apeliantas kartu su atskiruoju skundu pateikė Vilniaus miesto apylinkės teismo 2022 m. gegužės 23 d. sprendimą, priimtą civilinėje byloje Nr. e2-1205-996/2022, ir Vilniaus apygardos teismo 2022 m. rugsėjo 15 d. nutartį, priimtą civilinėje byloje Nr. e2A-205-880/2022, kuriuos prašo pridėti prie bylos.

12. *CPK* 314 straipsnyje nustatyta, kad apeliacinės instancijos teismas atsisako priimti naujus įrodymus, kurie galėjo būti pateikti pirmosios instancijos teisme, išskyrus atvejus, kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai juos atsisakė priimti ar kai šių įrodymų pateikimo būtinybė išliko vėliau. Teismas priima nagrinėti tik tuos įrodymus, kurie patvirtina arba paneigia turinčias reikšmės bylai aplinkybes (*CPK* 180 straipsnis).

13. Spręsdamas, ar egzistuoja pagrindas priimti naujus įrodymus, teismas turi patikrinti ir įvertinti: ar buvo objektyvi galimybė pateikti įrodymus įlą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme; ar vėlesnis įrodymų pateikimas neužvilkins bylos nagrinėjimo; ar prašomi priimti nauji įrodymai turės įtakos sprendžiant šalių ginčą; ar šalis nepiktinaudžiauja įrodymų vėlesnio pateikimo teise (žr., pvz., *Lietuvos Aukščiausiojo Teismo* 2019 m. birželio 28 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-237-684/2019 33 punktą).

14. Teisėjų kolegija pažymi, kad teismas turi teisę naudoti duomenis iš informacinių sistemų bei registrų (*CPK* 179 straipsnio 3 dalis), tarp jų – ir duomenis, esančius Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO, todėl nėra pagrindo pridėti prie bylos apelianto iš tokių informacinių sistemų teikiamus duomenis.

Dėl ginčo esmės

15. Nagrinėjamoje byloje ginčas yra kilęs dėl kreditoriaus J.S. finansinio reikalavimo (jo dalies, susijusios su kreditoriui priteista neturtine žala ir palūkanomis dėl nelaimingo atsitikimo darbe bei bylinėjimosi išlaidomis) tenkinimo eilės.

16. Remiantis teismų informacinės sistemos LITEKO duomenimis nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismo 2022 m. gruodžio 20 d. nutartimi BUAB „Murako“ iškelta bankroto byla, nemokumo administratoriumi paskirtas Rimvydas Sakavičius (nutartis įsiteisėjo 2023 m. sausio 4 d.). Vilniaus miesto apylinkės teismas 2022 m. gegužės 23 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-1205-996/2022 ieškovui J. S. priteisė iš atsakovės BUAB „Murako“ 30 000 Eur neturtinę žalą, 11 847,30 Eur turtingą žalą už laikotarpį nuo 2019 m. vasario mėn. iki 2021 m. birželio mėn. imtinai negautas pajamas ir išlaidas vaistams, reabilitacijoms, 5 procentų dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškilimo teisme iki teismo sprendimo visišką įvykdymo bei 2 509,54 Eur bylinėjimosi išlaidas. Vilniaus apygardos teismas 2022 m. rugsėjo 15 d. nutartimi, išnagrinėjęs civilinę bylą Nr. e2A-2059-880/2022, pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą. Apeliacinės instancijos teismas minėtoje byloje nustatė, kad J. S. 2019 m. vasario 18 d. nelaimingu atsitikimu darbe, atsakovei BUAB „Murako“ neužtikrinus saugių darbo sąlygų, padarytas sunkus sveikatos sutrikdymas, jis patyrė daugybinius kūno sužalojimus, visą kūną apimančius kaulų lūžius, iš karto po nelaimingo atsitikimo darbe J. S. buvo pristatytas į ligoninę Vokietijoje, keletą kartų operuotas, jo kūne įstatyti sveikatinčiai (varžtai ir pan.), Vokietijoje jis buvo gydomas beveik 2 mėnesius, o grįžęs į Lietuvą 2019 m. balandžio 2 d. toliau tęsė gydymą; J. S. vargina skausmai, tirpimai, silpnumas, nemiga, eina šlubuodamas, klubo judesiai apriboti, skausmingi, likę pooperaciniai randai, nors po įvykio praėjo jau daugiau kaip 3 metai. Teismų vertinimu, J. S. patyrė didelius fizinius skausmus ir dvasinius išgyvenimus, liko liekamieji reiškiniai (šlubuoja, jaučia skausmus, tirpimus, išilike randai), sveikata buvo sutrikdyta jaunam vyrui, kuriam šiuo metu dėl prastos sveikatos būklės sunku susirasti darbą, todėl, be kita ko, priteisė J. S. padarytą neturtinę žalą, kurią įvertino 30 000 Eur. BUAB „Murako“ nemokumo administratorius nurodytų aplinkybių neneigė, tačiau klausimą dėl kreditoriaus J. S. finansinio reikalavimo, susijusio su neturtinės žalos atlyginimu, eiliškumo paliko spręsti teismo nuožiūra.

17. Bankroto procese kreditorių reikalavimai tenkinami tam tikra eiliškumo tvarka. *JAN/ 94* straipsnio 1 ir 2 dalys nustato, kad likviduojant juridinį asmenį dėl bankroto, įkaito turėtojo reikalavimai tenkinami pirmiausia iš įkeisto turto. Kitų kreditorių reikalavimai tenkinami tokia eile: 1) pirmąją eilę tenkinami šių kreditorių reikalavimai: a) kreditorių, suteikusių įkeitimu ir (ar) hipoteką neužtikrintą naują ir (ar) tarpinį finansavimą, reikalavimai, kilę juridiniam asmeniui negražinus paskolų sutartyje nustatytais terminais; b) su darbo santykiais susiję darbuotojų reikalavimai; c) reikalavimai dėl valstybinio socialinio draudimo, privalomojo sveikatos draudimo įmokų ir įmokų į Garantinį fondą ir Ilgalaikio darbo išmokų fondą; d) reikalavimai dėl neįvykdytų prievolių iš bankroto metu vykdytos ūkinės komercinės veiklos; 2) antrąją eilę tenkinami visi likusieji kreditorių reikalavimai. Minimo įstatymo straipsnio 3 dalis nustato, kad kreditorių reikalavimai pagal šiame straipsnyje nustatytą eiliškumą tenkinami dviem etapais. Pirmuoju etapu tenkinami kreditorių reikalavimai be priskaičiuotų palūkanų ir netesybų. Antruoju etapu tenkinama likusi kreditorių reikalavimų dalis (palūkanos ir netesybos). Kiekvienu etapu kiekvienos paskesnės eilės kreditorių reikalavimai tenkinami po to, kai patenkinami atitinkamo etapo pirmesnės eilės kreditorių reikalavimai. Jeigu neužtenka lėšų visiems vieno etapo vienos eilės reikalavimams patenkinti, šie reikalavimai tenkinami proporcingai pagal kiekvienam kreditoriui priklausančią sumą (*JAN/ 94* straipsnio 4 dalis). Juridinio asmens nemokumo proceso metu kreditoriaus reikalavimus perleisdamas kitam kreditoriui ar asmeniui, šių reikalavimų tenkinimo eilė nesikeičia (*JAN/ 94* straipsnio 5 dalis). Tikslus ir aiškus kreditorių eilių nustatymas įstatyme yra svarbus, nes nuo jo priklauso, kokie kreditoriai ir kokia tvarka gaus savo reikalavimo patenkinimą.

18. Teisėjų kolegija pažymi, kad bankroto procese kreditorių reikalavimai tenkinami įstatyme nustatyta tvarka. Pagal bendrą taisyklę kreditorių reikalavimai patenkinami ne vėliau kaip per 14 dienų nuo galutinės bankroto ataskaitos patvirtinimo (*JAN/ 95* straipsnio 1 dalis). Taigi, įstatyme nustatytas konkretus terminas, per kurį turi būti tenkinami kreditorių reikalavimai. Tačiau įstatyme nustatytos šios bendrosios taisyklės išimtis: įkaito turėtojo reikalavimai tenkinami iš įkeisto turto; darbuotojų su darbo santykiais susiję reikalavimai tenkinami *Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo* nustatyta tvarka; darbuotojų reikalavimai atlyginti žala dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga tenkinami Lietuvos Respublikos *žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo* nustatyta tvarka; žemės ūkio veiklos subjektų reikalavimai tenkinami 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL 2013 L 352, p. 9) ir Vyriausybės nustatyta tvarka.

19. Vertinant *JAN/* nustatytas kreditorių reikalavimų tenkinimo eiles, matyti, kad įstatymų leidėjas pirmiausia užtikrina kreditorių, kurių reikalavimas užtikrintas įkeitimu, interesus. Toks šių kreditorių privilegijavimas kyla iš daiktinės teisės taisyklių. Žemesnėse pirmosios eilės kreditorių reikalavimų tenkinimo eilėse prioritetas yra skiriamas kreditoriams, kurie suteikė įmonės veiklai reikalingas paskolas dėl neužtikrinto ir (ar) tarpinio finansavimo, dar žemesnė pirmosios eilės eilę tenkinami darbuotojų reikalavimai, kylantys iš darbo santykių. Šie reikalavimai, visų pirma, yra siejami su nesumokėtu darbuotojų darbo užmokesčiu, tačiau, priešingai nei nurodė pirmosios instancijos teismas, tai gali būti ir kiti darbuotojų reikalavimai, kylantys iš darbo santykių, taip pat ir priteistos neturtinės žalos, susijusios su nelaimingu atsitikimu darbe darbdaviui neužtikrinus saugių darbo sąlygų, atlyginimu, kurių iki bankroto proceso pradžios neįvykdė darbdavys (skolininkas) BUAB „Murako“.

20. Kaip teisingai nurodė pirmosios instancijos teismas, *JAN/ 94* straipsnio 2 dalies 1 punktą numato baigtinį sąrašą reikalavimų, kurie tenkinami pirmąją eilę, tačiau teisėjų kolegija neturi pagrindo sutikti su teismo vertinimu, kad reikalavimai dėl neturtinės žalos (išskyrus bylinėjimosi išlaidas) nepatenka į *JAN/ 94* straipsnio 2 dalies 1 punkto b) papunkčio, ribas. Atsižvelgiant į prievolės atlyginti neturtinę žalą, padarytą suluošiniu ar kitokiu sveikatos sužalojimu dėl nelaimingo atsitikimo darbe, socialinę reikšmę, darytina išvada, kad pirmosios instancijos teismo nustatytas neturtinės žalos atlyginimo eiliškumas akivaizdžiai

prieštarauja bendriesiems teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principams (CK 1.5 straipsnis) ir socialine prasme neturtinės žalos atlyginimas dėl nelaimingo atsitikimo darbe yra gerokai svarbesnis negu mokesčiai valstybei ar apmokėjimas už neįvykdytas prievolės iš bankroto metu vykdytos ūkinės komercinės veiklos, todėl tokie finansiniai reikalavimai tvirtintini pirmąja eile. Kita vertus, pirmosios instancijos teismas J. S. finansinį reikalavimą dėl bylinėjimosi išlaidų, atsižvelgiant į šios prievolės socialinę reikšmę, pagrįstai priskyre prie reikalavimų, tenkinamų antrąja eile.

Dėl bylos procesinės baigties ir bylinėjimosi išlaidų

21. Apibendrinama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija sprendžia, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė materialiosios ir proceso teisės normas, neišsamiai išanalizavo bylą, todėl nepagrįstai patvirtino II eilės kreditoriaus J. S. 33 095,55 Eur (30 000 Eur priteista neturtinė žala ir 3 095,55 Eur palūkanos) dydžio finansinio reikalavimo dalį, kildinamą iš darbo teisinių santykių, todėl yra pagrindas šią Vilniaus apygardos teismo 2023 m. kovo 3 d. nutarties dalį pakeisti ir patvirtinti kreditoriaus J. S. 41 847,30 Eur I eilės (1 etapo) ir 3 095,55 Eur I eilės (2 etapo) finansinį reikalavimą bei 1 999,07 Eur II eilės (1 etapo) finansinį reikalavimą BUAB „Murako“ bankroto byloje (CPK 337 straipsnio 1 dalies 4 punktas).

22. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymo nuostatos, reglamentuotos CPK 93 straipsnyje, taikomos ir bylinėjimosi išlaidoms, patirtoms bylą nagrinėjant apeliacine tvarka (CPK 302 straipsnis). Todėl iš dalies tenkinus (netenkintas reikalavimas dalyje dėl 1 999,07 Eur bylinėjimosi išlaidų tenkinimo eiliškumo pakeitimo) apelianto atskirąjį skundą, jis įgijo teisę į jo patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

23. Apeliantas pateikė prašymą priteisti 363 Eur bylinėjimosi išlaidas, patirtas pateikiant atskirąjį skundą (pateikė 2023 m. kovo 27 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. JS2023-019 už teisinės paslaugas ir 2023 m. kovo 27 d. akcinės bendrovės SEB banko mokėjimo nurodymą Nr. 137). Atsižvelgiant į tai, kad prašomos priteisti bylinėjimosi išlaidos neviršija Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio nustatytų ribų, ir apelianto patenkintų reikalavimų skaičių, prašomos priteisti 363 Eur išlaidos, patirtos bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme, mažinamos iki 242 ir priteisiamos iš atsakovės administravimui skirtų lėšų.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos *civilinio proceso kodekso* 337 straipsnio 1 dalies 4 punktu,

n u t a r i a:

Vilniaus apygardos teismo 2023 m. kovo 3 d. nutarties dalį pakeisti ir patvirtinti kreditoriaus J. S. (asmens kodas (duomenys neskelbiami)) pirmos eilės pirmo etapo 41 847,30 Eur (keturiasdešimt vieno tūkstančio aštuonių šimtų keturiasdešimt septynių eurų 30 centų) ir pirmos eilės antro etapo 3 095,55 Eur (trijų tūkstančių devyniasdešimt penkių eurų 55 centų) finansinį reikalavimą bei antros eilės pirmo etapo 1 999,07 Eur (vieno tūkstančio devynių šimtų devyniasdešimt devynių eurų 7 centų) finansinį reikalavimą bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Murako“ bankroto byloje.

Priteisti iš atsakovės bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Murako“ (monės kodas 302716617) administravimui skirtų lėšų apeliantui J. S. (J. S.) (asmens kodas (duomenys neskelbiami)) 242 Eur (du šimtus keturiasdešimt du eurus) bylinėjimosi išlaidas, patirtas bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme.

Teisėjos Rasa Gudžiūnienė

Aldona Tilindienė

Alma Urbanavičienė

Paminėta tekste:	Suskleisti
Bylos:	
e3K-3-237-684/2019 Dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių naujų įrodymų apeliacinės instancijos teisme priėmimą, ir materialiosios teisės normų, reglamentuojančių viešojo asmens garbės ir orumo g	
e2-1205-996/2022 Dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo	
e2A-2059-880/2022 Dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo	
Teisės aktai:	
Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinasis įstatymas	
6 str. Žalos atlyginimas	
Dėl Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio patvirtinimo	
Lietuvos Respublikos Konstitucija	
Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas	
93 str. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas	
179 str. Teismo veiksmai įrodinėjimo procese	
180 str. Įrodymų ryšys su byla	
302 str. Proceso taisyklės	
314 str. Nauji įrodymai	
320 str. Bylos nagrinėjimo ribos	
329 str. Sprendimo panaikinimas pažeidus arba neteislingai pritaikius procesinės teisės normas	
337 str. Apeliacinės instancijos teismo teisės	
Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Pirmoji knyga. Bendrosios nuostatos	
1.5 str. Teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principų taikymas	
Lietuvos Respublikos darbo kodeksas	

151 str. Žalos atlyginimo sąlygos

Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas

Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas

94 str. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė

95 str. Kreditorių reikalavimų tenkinimo tvarka

Lietuvos Aukščiausiasis teismas